THAI RICE NAMA | ชาวนารักโลก

“ข้าว” มีความสำคัญ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมถึงความมั่นคงทางอาหารของประเทศ

แต่ละปีประเทศไทยผลิตข้าวได้ประมาณ 30 ล้านตันข้าวเปลือก และเคยส่งออกเป็นอันดับ 1 มายาวนาน

แต่ในช่วงหลังการผลิตข้าวในประเทศไทยอยู่ในภาวะถดถอย ล่าสุดปี 2564 ส่งออกได้ประมาณ 5.4 ล้านตัน หรือเป็นอันดับที่ 3 ของโลก

ในด้านสิ่งแวดล้อม การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการทำนาของประเทศไทย คิดเป็น 26.64 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

(มากกว่า 50% ของภาคเกษตรกรรม)

และการทำนาที่ขังน้ำในนาข้าว ตลอดอายุข้าวจะมีการปล่อยก๊าซมีเทน ที่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน เกิดภัยแล้งและอุทกภัย ซึ่งทำให้ข้าวเสียหายและผลผลิตลดลง ต้นทุนสูงขึ้นแต่รายได้ลดลง ประกอบกับปัญหาหนี้สิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของชาวนา จึงยังไม่สามารถพัฒนาหรือเข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้น ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันหาแนวทางในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตข้าว โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ความรู้ชาวนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

ด้วยเทคโนโลยีการทำนาอย่างยั่งยืนและช่วยลดโลกร้อน

ความเป็นมาโครงการ Thai Rice NAMA

วัตถุประสงค์หลัก

ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การทำนาในปัจจุบันไปสู่การทำนาด้วยเทคโนโลยีที่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดภาวะโลกร้อน เพื่อการพัฒนาข้าวและชาวนาที่ยั่งยืน

ผู้ให้ทุน NAMA Facility (นามา ฟาซิลิตี้)

ระยะเวลา สิงหาคม 2561 ถึง สิงหาคม 2566 (5ปี)

งบประมาณ 14.9 ล้านยูโร โดยแบ่งเป็น 8.4 ล้านยูโร สำหรับมาตรการสนับสนุนทางการเงินของโครงการ และส่วนที่เหลือสำหรับดำเนินงานโครงการ

หน่วยงานความร่วมมือ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย
กรมการข้าวและกรมส่งเสริมการเกษตร
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย
และกระทรวงการต่างประเทศ
ร่วมมือกับ
องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ)

หลักการดำเนินงานโครงการ Thai Rice NAMA

กลยุทธ์ที่ 1 การส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ

กลยุทธ์ที่ 2 การให้บริการเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ

กลยุทธ์ที่ 3 การบูรณาการด้านการกำหนดนโยบายและมาตรการสนับสนุนของภาครัฐ

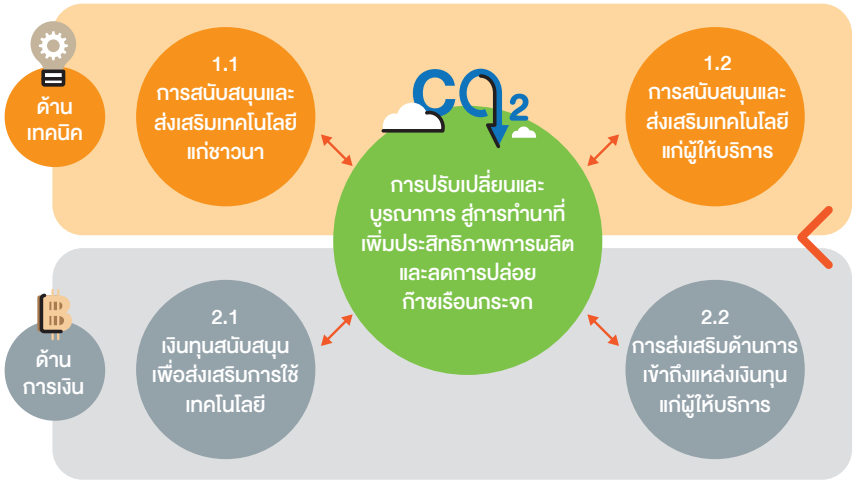

- แรงจูงใจและมาตรการสนับสนุน
- การบริการจัดการน้ำ
- การทำนาแปลงใหญ่
- มาตรฐานการผลิตข้าวยั่งยืน (GAP++)
- การเชื่อมโยงตลาด
- คำแนะนำด้านนโยบายอื่นๆ
- กลยุทธ์การขยายผล
- การพัฒนาศักยภาพใน
- การพัฒนาศักยภาพใน การเข้าสู่ตลาดคาร์บอน

พื้นที่ดำเนินโครงการ: 6 จังหวัด เขตชลประทานภาคกลาง

มาตฐานการผลิตข้าวที่ยั่งยืน

ความมั่นคงด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวนาและชุมชน

เทคโนโลยีการทำนาอย่างยั่งยืนและช่วยลดโลกร้อน (เทคโนโลยี 4ป. + 1)

ป.ที่ 1 ปรับระดับพื้นที่นา
Laser Land Levelling (LLL) การปรับระดับพื้นที่นาด้วยระบบเลเซอร์

ป.ที่ 2 เปียกสลับแห้ง
Alternate Wetting and Drying (AWD) การจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้ง

ป.ที่ 3 ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
Site-specific Nutrient Management (SSNM) การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ป.ที่ 4 ปลอดการเผา
Straw and Stubble Management (SSM) การจัดการฟางและตอซังข้าวอย่างเหมาะสม

+1 Integrated Pest Management (IPM)
การป้องกันและกำจัดศัตรูข้าวแบบผสมผสาน / การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

ประโยชน์ของการปรับพื้นที่นาด้วยเลเซอร์

3 เพิ่ม

- เพิ่มผลผลิตข้าว อย่างน้อย 10%
- เพิ่มคุณภาพข้าว
- เพิ่มรายได้/กำไร

3 ลด

- ลดต้นทุนการผลิต อย่างน้อย 500 บาท/ไร่
- ลดการใช้น้ำ
- ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และช่วยลดภาวะโลกร้อน

THAI RICE NAMA fund

การเงินเพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Finance) เป็นการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการดำเนินงานหรือการลงทุนในกิจกรรมเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ทั่วโลกให้ความสนใจ และเพื่อเร่งแก้ปัญหาวิกฤติโลกร้อน NAMA Facility ซึ่งเป็นหนึ่งในกองทุนแรกเริ่มของโลกที่ให้การสนับสนุนโครงการที่มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมทางการเงินเพื่อขับเคลื่อนการลงทุนในการดำเนินกิจกรรมที่ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้ให้เงินสนับสนุนโครงการ Thai Rice NAMA จำนวน 8.4 ล้านยูโร หรือประมาณ 300 ล้านบาท **เพื่อจัดตั้งเป็นเงินทุนสนับสนุนเฉพาะกิจ (Thai Rice NAMA Fund)** เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและปรับเปลี่ยนแนวทางและเทคโนโลยี การปลูกข้าวแบบดั้งเดิมไปสู่การปลูกข้าวที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม **โดยมีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นผู้จัดการเงินทุนสนับสนุนนี้**

NAMA Facility

giz

สัญญาเงินทุนสนับสนุน

Grant Agreement

ธ.ก.ส. ในฐานะผู้จัดการเงินทุนสนับสนุน

8.4 ล้านยูโร

กลไกเงินทุนหมุนเวียน
Revolving Mechanism

เงินอุดหนุนบางส่วน
Partial Subsidy

วัตถุประสงค์ / ผลลัพธ์
Objective / Output

เงินทุนหมุนเวียน
Pre - Finance

มาตรการควบคู่
Combined Measure (Package 1)
(Prefinance + เงินอุดหนุน 50%)

NEW

เงินอุดหนุนบางส่วน
Partial Subsidy

→ **บริการเตรียมดินและปรับระดับพื้นที่นาด้วยระบบเลเซอร์**
(Land Preparation + LLL Service)

มาตรการเงินอุดหนุน เพื่อลงทุนอุปกรณ์
LLL (Pro 2)

NEW

→ **ชุดอุปกรณ์ปรับระดับพื้นที่นาด้วยระบบเลเซอร์**
(LLL Machine Set)

มาตรการสนับสนุนเทคโนโลยีที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการทำนา

กลไกเงินทุนหมุนเวียน (Revolving Fund)

ในช่วงแรก เงินทุนสนับสนุน 8.4 ล้านยูโร นี้ มุ่งเน้นสร้างกลไกเงินทุนหมุนเวียนโดยเรียกว่า มาตรการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการผลิตของโครงการฯ หรือ Pre-finance ให้แก่ชาวนาสำหรับบริการเตรียมดินและปรับระดับพื้นที่นาด้วยระบบเลเซอร์ (LLL) และรวมถึงเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นภายใต้การดำเนินโครงการฯ ซึ่งชาวนาสามารถจ่ายคืนเงินทุนหมุนเวียนนี้เป็น 3 งวดหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต (ระยะเวลาไม่เกิน 36 เดือน) โดยไม่มีดอกเบี้ย

มาตรการทางการเงินเพิ่มเติม: การให้เงินอุดหนุนบางส่วน (Partial Subsidy)

ต่อมาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการขับเคลื่อนในการทำนาลดโลกร้อนให้มากยิ่งขึ้น โครงการฯ จึงได้ยื่นขออนุมัติมาตรการสนับสนุนเพิ่มเติมต่อผู้ให้ทุนและได้รับอนุมัติให้สามารถจัดสรรเงินทุนสนับสนุนเป็นเงินอุดหนุนบางส่วน ซึ่งถือเป็นกลไกที่ช่วยผลักดันการเติบโตของตลาดการทำนาลดโลกร้อนทั้งในด้านอุปสงค์ (demand) และอุปทาน (supply) **โดยในเบื้องต้นทางโครงการฯ ได้ออกมาตรการสนับสนุนเพิ่มเติม 2 มาตรการ ได้แก่**

มาตรการควบคู่สำหรับชาวนา (Package 1)

หรือการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนพร้อมกับเงินอุดหนุน 50% ให้กับชาวนา โดยมีวงเงินสนับสนุนไม่เกิน 2,000 บาทต่อไร่ เพื่อช่วยผลักดันในด้านอุปสงค์ของตลาดให้เกิดความต้องการในการรับบริการเทคโนโลยีการทำนาลดโลกร้อน

มาตรการเงินอุดหนุนผู้ให้บริการ (Pro2)

หรือการสนับสนุนเงินอุดหนุน 50% แก่ผู้ให้บริการสำหรับการลงทุนในชุดอุปกรณ์ LLL ที่อัตราสูงสุดไม่เกิน 200,000 บาทต่อราย เพื่อช่วยผลักดันในด้านอุปทานของตลาดให้ตอบรับกับความต้องการที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากมาตรการควบคู่สำหรับชาวนา

เป้าหมายของโครงการ

ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์สู่การทำนาด้วยเทคโนโลยีที่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดภาวะโลกร้อน เพื่อการพัฒนาข้าวและชาวนาที่ยั่งยืน

ชาวนา : ด้านอุปสงค์
(Demand Side)

End Service
บริการเตรียมดินและการปรับระดับพื้นที่นาด้วยระบบเลเซอร์ (LLL)"

ผู้ให้บริการ : ด้านอุปทาน
(Supply Side)

มาตรการควบคู่
(Package 1)
(Prefinance + เงินอุดหนุน 50%)

มาตรการอุดหนุน
เพื่อลงทุนอุปกรณ์ LLL
(Pro 2)

ทั้งนี้มาตรการสนับสนุนเพิ่มเติมทั้ง 2 มาตรการมีระยะเวลาจำกัดเพียง 1 ปี

***การขยายระยะเวลาสนับสนุนมีความเป็นไปได้แต่หากขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ให้ทุน**

โดยผู้สนใจเข้าร่วมสามารถสมัครขอรับการสนับสนุนได้ในช่วงระหว่างเดือนธันวาคม 2564 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2565 เท่านั้น

กรอบระยะเวลาการดำเนินงานของโครงการฯ ในส่วนของ THAI RICE NAMA fund